

Årsplan - Verdensborger

Skoleåret 2026/2027

Faget Verdensborger fungerer som en introduktion til samfundsfag og den samfundsfaglige del af geografi. Eleverne skal lære om verden omkring dem og få en begyndende forståelse for lande, kultur, samfund, politik og internationale forhold.

Undervisningen tager udgangspunkt i konkrete eksempler, aktuelle problemstillinger, samtale og elevernes egen nysgerrighed. Eleverne skal undervejs både undersøge, diskutere og formidle.

De første tre emner er planlagt på forhånd. Årets sidste emne vælges senere i samarbejde med eleverne, så elevmedbestemmelse bliver en del af faget.

Emne 1: Lande - verden omkring os

Periode: august - november

I det første forløb sætter vi fokus på forskellige lande rundt omkring i verden. Vi undersøger både landenes geografi, natur, historie, kultur og samfund og ser på, hvorfor lande kan være meget forskellige fra hinanden. Undervejs arbejder eleverne med udvalgte lande i fællesskab, men får også mulighed for selv at vælge og undersøge lande, som de er nysgerrige på.

Indhold:

- Verdenskortet, verdensdele og placering af lande.
- Forskellige landes natur og geografi.
- Klima og landskab.
- Befolkning og større byer.
- Sprog, religion, traditioner og kultur.
- Nedslag i landenes historie.
- Hvordan mennesker lever forskellige steder i verden.
- Forskelle og ligheder mellem lande.
- Elevernes egne undersøgelser af selvvalgte lande.
- Informationssøgning og formidling.

Mål:

- Eleverne får et større geografisk kendskab til verden.
- Eleverne kan placere udvalgte lande og verdensdele på et kort.
- Eleverne får forståelse for, at et lands natur, historie, kultur og samfund hænger sammen.
- Eleverne kan undersøge et selvvalgt land og udvælge relevant information.
- Eleverne kan sammenligne forskellige lande og deres levevilkår.
- Eleverne bliver nysgerrige på andre kulturer og måder at leve på.

Centrale spørgsmål:

- Hvad kendetegner et land?
- Hvorfor ser lande så forskellige ud?
- Hvordan påvirker natur og klima menneskers liv?
- Hvorfor har forskellige lande forskellige kulturer?
- Hvordan har et lands historie betydning for det land, vi ser i dag?
- Hvad kan vi lære af at undersøge andre lande?

Emne 2: Politik - hvordan fungerer vores samfund?

Periode: november - februar

I dette forløb introduceres eleverne til politik og det danske demokrati. Målet er ikke, at eleverne skal kende alle dele af det politiske system, men at de får en grundlæggende forståelse af, hvad politik er, og hvorfor politiske beslutninger har betydning for deres egen hverdag. Vi tager udgangspunkt i konkrete og genkendelige spørgsmål og undersøger, hvordan man træffer beslutninger i et demokratisk samfund.

Indhold:

- Hvad er politik?
- Hvad er demokrati?
- Hvad laver Folketinget og regeringen?
- Hvad laver en politiker?
- Hvad er et politisk parti?
- Hvorfor findes der forskellige partier?
- Hvad betyder højre og venstre i politik?
- Hvad er skat, og hvorfor betaler vi skat?
- Hvad bruger samfundet skattepengene på?
- Hvilke emner diskuterer politikere?
- Hvordan bliver love og politiske beslutninger til?
- Hvordan kan almindelige borgere få indflydelse?

Mål:

- Eleverne får en grundlæggende forståelse af demokrati og politik.
 - Eleverne kan forklare, hvad et politisk parti er.
 - Eleverne får kendskab til Folketinget, regeringen og politikernes arbejde.
 - Eleverne kan forklare det grundlæggende princip bag skat.
 - Eleverne kan give eksempler på områder, hvor politiske beslutninger påvirker deres hverdag.
 - Eleverne kan diskutere en politisk problemstilling og begrunde deres egne synspunkter.
 - Eleverne får forståelse for, at mennesker kan have forskellige politiske holdninger.
- Centrale spørgsmål:**

- Hvorfor har vi politik?
- Hvem bestemmer i Danmark?
- Hvorfor er politikerne uenige?
- Hvad er et politisk parti?
- Hvorfor skal vi betale skat?
- Hvad skal staten bruge penge på?
- Hvordan får man indflydelse i et demokrati?
- Hvilke spørgsmål er politiske?

Emne 3: Danmark i verden - Grønland og udenrigspolitik

Periode:

februar - april

I dette forløb bevæger vi os fra dansk indenrigspolitik til udenrigspolitik. Vi tager udgangspunkt i forholdet mellem Danmark og Grønland som en konkret indgang til at forstå, hvordan historie, geografi, økonomi, politik og internationale interesser kan hænge sammen. Forholdet mellem Danmark og Grønland bruges som springbræt til at undersøge, hvad udenrigspolitik egentlig er, og hvordan Danmark indgår i en større verden.

Indhold:

- Grønlands geografi, natur og befolkning.
- Grønlands og Danmarks fælles historie.
- Rigsfællesskabet.
- Grønlands selvstyre.
- Forholdet mellem Danmark og Grønland i dag.
- Hvem bestemmer hvad i Grønland?
- Hvad er udenrigspolitik?
- Hvorfor interesserer andre lande sig for Grønland og Arktis?
- Danmarks forhold til andre lande.
- Samarbejde og konflikter mellem lande.
- Internationale organisationer og alliancer.
- Hvordan geografi, naturressourcer, økonomi og sikkerhed kan påvirke udenrigspolitikken. **Mål:**
- Eleverne får kendskab til Grønland og forholdet mellem Grønland og Danmark. • Eleverne får en grundlæggende forståelse af Rigsfællesskabet og Grønlands selvstyre. • Eleverne kan forklare forskellen på indenrigs- og udenrigspolitik.
- Eleverne får forståelse for, hvorfor lande samarbejder og nogle gange er uenige. • Eleverne kan se sammenhænge mellem geografi og politik.
- Eleverne får en begyndende forståelse af Danmarks placering og interesser i verden. **Centrale**

spørgsmål:

- Hvorfor hænger Danmark og Grønland sammen?
- Hvem bestemmer i Grønland?
- Hvordan har historien påvirket forholdet mellem Danmark og Grønland?
- Hvad er udenrigspolitik?
- Hvorfor interesserer andre lande sig for Grønland?
- Hvorfor har lande brug for hinanden?
- Hvorfor opstår der konflikter mellem lande?
- Hvordan forsøger Danmark at få indflydelse i verden?

Emne 4: Elevvalgt tema

Periode: april - juni

Årets sidste emne fastlægges senere i samarbejde med eleverne. Eleverne får mulighed for at komme med forslag til emner og problemstillinger, som de gerne vil undersøge nærmere. Det kan eksempelvis være et aktuelt internationalt spørgsmål, et bestemt område af verden, demokrati, klima, krig og fred, ulighed eller en anden samfundsmæssig problemstilling, som optager klassen.

Når temaet er valgt, opdateres årsplanen med indhold, mål og arbejdsformer.

Bemærkning til årsplanen

Årsplanen er dynamisk og vil blive opdateret i løbet af skoleåret. De første tre emner - Lande - verden omkring os, Politik - hvordan fungerer vores samfund? og Danmark i verden - Grønland og udenrigspolitik - er planlagt på forhånd.

Det fjerde og sidste emne planlægges senere med elevmedbestemmelse som et centralt element. Eleverne skal på

den måde ikke kun lære om demokrati og medbestemmelse, men også opleve at få reel indflydelse på en del af undervisningens indhold.